

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Transportmarknadsenheten
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm
2026-05-04

Vår referens
Lise-Lotte Argulander

Dnr
LI2026/00320

Remissvar avseende ändringar i förordning (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare

Inledning

Företagarna har beretts möjlighet att lämna synpunkter på översynen av lag (2004:865) om kör- och vilotider samt färdskrivare och vill anföra följande.

Företagarna företräder över 60 000 företagare i Sverige. Merparten av dessa är små företag med begränsade administrativa resurser. Våra utgångspunkter i detta remissvar är därför att regelverk ska vara enkla att följa, proportionerliga och utformade med småföretagens vardag i åtanke.

Företagarna vill inledningsvis framhålla att det finns en bred och återkommande kritik från näringslivet mot såväl EU:s regelverk som den nationella tillämpningen.

EU-reglerna är i stor utsträckning utformade utan hänsyn till företagsstorlek och innebär därmed att små företag omfattas av samma administrativa krav som stora aktörer. Detta leder till oproportionerliga konsekvenser, särskilt för företag där företagaren själv hanterar såväl drift som administration. Att beakta är att av Sveriges företag är 99 % mindre företag som inte har samma möjligheter till intern administration som ett större företag med fler kringresurser för att tolka regler och förordningar.

Samtidigt innehåller EU-regelverket ett visst handlingsutrymme och flera verksamhetsbaserade undantag. Företagarna och andra näringslivsorganisationer har i tidigare remissvar återkommande kritiserat att Sverige tenderar att tillämpa regelverken mer långtgående än nödvändigt. Möjligheter till undantag, förenklingar och proportionerlig tillämpning utnyttjas inte fullt ut.

Detta resulterar i en form av överimplementering som särskilt drabbar små företag genom ökad administration, högre kostnader och minskad flexibilitet i verksamheten.

Mot denna bakgrund är det angeläget att den svenska regleringen inte bara uppfyller EU-rättens krav, utan också aktivt använder det nationella handlingsutrymmet för att skapa ett mer proportionerligt, träffsäkert och småföretagsanpassat regelverk.

Sammanfattning av förslagen

Den aktuella regleringen om kör- och vilotider samt färdskrivare syftar till att säkerställa trafiksäkerhet, god arbetsmiljö för förare och rättvis konkurrens inom transportsektorn. Regelverket bygger i stor utsträckning på EU-rätt och kompletteras av nationella bestämmelser.

Förslagen innebär att svensk lagstiftning uppdateras för att motsvara ändringar i EU:s mobilitetspaket. Det handlar i huvudsak om skärpta eller förtydligade regler om kör- och vilotider, nya krav kopplade till gränsöverskridande transporter samt förändringar i ansvarsfördelning mellan förare och företag.

Genom införande eller utökad användning av smarta färdskrivare utökas kraven på vad färdskrivaren ska registrera. Exempelvis krav på registrering av gränspassager och lastning/lossning samt skärpta krav på datalagring och tillgänglighet vid kontroll införs.

Förtydliganden vad och införande av ökade befogenheter för kontrollmyndigheter, ökat informationsutbyte mellan medlemsstater, mer systematiska kontroller, både på väg och hos företag. Förslagen innehåller också justeringar av sanktionsavgifter och överträdelser. Tydligare ansvar för transportföretag att säkerställa efterlevnad. I vissa fall skärpta sanktioner vid allvarliga eller upprepade överträdelser.

Ökade administrativa krav på dokumentation och lagring av färdskrivardata. Skyldigheter att kunna uppvisa information vid kontroll samt digitalisering av vissa processer.

Förslagen innebär en ökad administrativ belastning samt ökade kostnader, särskilt för mindre företag, vilket är en central fråga och viktig fråga för Sveriges mindre företag.

Sammanfattning av Företagarnas synpunkter

Regelverket behöver i större utsträckning präglas av proportionalitet och ett tydligt småföretagarperspektiv. Den administrativa bördan kopplad till färdskrivare och dokumentation måste minska. Tillämpningen behöver bli mer enhetlig och rättssäker. Sanktionssystemet bör differentieras och i högre grad ta hänsyn till överträdelsens allvar. Regelverket bör bli mer praktiskt tillämpbart för verksamheter med varierande arbetsdagar. Vidare anser Företagarna att Sverige ska utnyttja alla de undantag som medges i EUs regelverk för att underlätta för mindre företag och att vi ska riskera att införa snävare regler än övriga EU.

Allmänna utgångspunkter

Regler om kör- och vilotider fyller en central funktion för trafiksäkerhet och goda arbetsvillkor. Det är samtidigt avgörande att regelverket inte utformas på ett sätt som i praktiken missgynnar små företag eller skapar onödig administration.

För många små transportföretag, hantverksföretag och serviceföretag är regelverket komplext och tidskrävande att hantera. Företagaren är ofta själv förare, arbetsledare och administratör. Detta måste beaktas i lagstiftningens utformning.

Proportionalitet och småföretagsperspektiv

EU-regelverket innehåller inga generella undantag för små företag, men flera verksamhetsbaserade undantag som i praktiken är särskilt relevanta för mindre aktörer. Det gäller exempelvis transporter inom begränsat geografiskt område, användning av lättare fordon samt verksamheter såsom hantverk, service och jordbruk.

Trots detta tillämpas dessa möjliga EU-undantag ofta restriktivt av Sverige. Företagarna anser att detta är problematiskt och leder till att små företag i praktiken belastas med krav som inte står i proportion till risk eller verksamhetens omfattning.

företagarna

Företagarna anser därför att Sverige bör in ta en mer ändamålsenlig och företagsnära tillämpning där tillgängliga undantag och förenklingar används fullt ut, i syfte att minska regelbördan utan att äventyra trafiksäkerheten.

Vidare anser Företagarna att regelverket i högre grad bör differentieras utifrån företagens storlek och verksamhetens karaktär.

Många små företag bedriver lokal eller regional verksamhet med begränsade körsträckor och låg riskprofil. Att dessa omfattas av samma administrativa krav som större aktörer med omfattande internationell trafik är inte proportionerligt.

I linje med våra tidigare remissvar om regelförenkling vill vi betona att "regler ska vara lätta att göra rätt i" och stå i rimlig proportion till den risk som verksamheten innebär.

Företagarna föreslår följande författningsändringar

Inför en ny bestämmelse i anslutning till lag (2004:865) som möjliggör undantag för företag med högst 10 anställda, med huvudsakligen lokal verksamhet inom exempelvis en 100 km radie, avseende vissa dokumentationskrav kopplade till färdskrivare.

Inför ett bemyndigande till Transportstyrelsen att meddela föreskrifter om förenklade rutiner för små företag.

Förtydliga i lag eller förordning att tillsyn ska vara riskbaserad och särskilt beakta företagsstorlek och verksamhetens omfattning.

Administrativ börda

EU-reglerna medger i vissa fall förenklade krav beroende på transportens karaktär, exempelvis vid kortare transporter eller användning av fordon under vissa viktgränser. Det finns även möjligheter att anpassa administrativa rutiner nationellt.

Företagarna anser att Sverige i högre grad ska använda dessa möjligheter för att minska den administrativa bördan, särskilt för företag med begränsad och lokal verksamhet.

Den administrativa belastningen kopplad till färdskrivare, dokumentation och kontroller är betydande för små företag.

Företag vittnar om att tid som borde läggas på kärnverksamheten i stället går till att tolka regelverk, hantera avvikelser och säkerställa korrekt dokumentation.

Företagarna har i flera tidigare sammanhang lyft att den administrativa bördan är ett av de största tillväxthindren för små företag.

Företagarna föreslår följande författningsändringar

Minska lagstadgade krav på lagringstid av färdskrivardata för små företag, exempelvis genom att införa kortare lagringstid än nuvarande huvudregel.

Inför en bestämmelse om att digital överföring och lagring ska vara huvudregel, med standardiserade format som minskar manuell hantering.

Samordna rapporteringskrav genom ett uttryckligt krav i förordning att myndigheter ska samverka för att undvika dubbla uppgiftslämnanden.

Tydlighet och tillämpning

EU-regelverket innehåller utrymme för nationell tolkning och tillämpning, bland annat genom allmänna råd,

vägledning och tillsynspraxis. Detta innebär att medlemsstater kan bidra till ökad tydlighet och förutsebarhet.

Företagarna anser att Sverige ska använda detta utrymme för att säkerställa en mer enhetlig och praktiskt inriktad tillämpning, särskilt med hänsyn till små företags behov.

Ett återkommande problem är bristande tydlighet i regelverket och variationer i hur det tillämpas vid kontroller. För små företag utan tillgång till juridisk expertis skapar detta osäkerhet och ökad risk för oavsiktliga fel.

Företagarna föreslår följande författningsändringar

Inför en bestämmelse om att ansvarig myndighet ska tillhandahålla bindande vägledning eller allmänna råd med konkreta exempel.

Inför krav på nationell samordning av tillsyn så att lika fall bedöms lika.

Tydliggör i lagtext eller förordning hur undantag ska tillämpas i praktiken.

Sanktioner

EU-reglerna anger ramar för sanktioner men ger medlemsstaterna utrymme att fastställa nivåer och utformning. Detta inkluderar möjligheten att differentiera sanktioner och ta hänsyn till proportionalitet.

Företagarna anser att Sverige i större utsträckning ska använda detta utrymme för att säkerställa att sanktionssystemet inte slår oproportionerligt mot små företag.

Företagarna anser att dagens sanktionssystem i vissa fall slår orimligt hårt, särskilt vid mindre administrativa misstag som inte påverkar trafiksäkerheten.

Det är viktigt att skilja mellan allvarliga överträdelser och mindre fel.

I tidigare remissvar har Företagarna framhållit att sanktionssystem ska vara förutsägbara och proportionerliga.

Företagarna föreslår följande författningsändringar

Inför en uttrycklig proportionalitetsbestämmelse i lagen som anger att sanktionsavgifter ska stå i proportion till överträdelsens allvar.

Inför möjlighet till sanktionsreduktion för små företag vid ringa överträdelser.

Inför en skyldighet för tillsynsmyndighet att i första hand meddela varning vid mindre administrativa fel och förstagångsförseelser.

Kör- och vilotider i praktiken

EU-reglerna innehåller undantag och flexibilitet vid exempelvis oförutsedda händelser samt för vissa typer av transporter. Det finns även möjlighet för medlemsstater att införa ytterligare nationella undantag i begränsad omfattning.

Företagarna anser att dessa möjligheter ska utnyttjas bättre i svensk rätt, särskilt för verksamheter med varierande arbetsdagar och kombinerade arbetsuppgifter.

Små företags verksamhet präglas ofta av flexibilitet och variation. Arbetsdagar kan innehålla både transporter och andra arbetsmoment, och planeringen påverkas ofta av kunders behov och oförutsedda händelser.

Företagarna anser att regelverket i högre grad behöver ta hänsyn till detta.

Företagarna föreslår följande författningsändringar

Förtydliga undantagsbestämmelser vid oförutsedda händelser i lag eller förordning.

Inför möjlighet till utökad flexibilitet för kombinerade arbetsuppgifter (t.ex. hantverkare som kör kortare sträckor mellan uppdrag).

Se över definitioner av arbetstid och tillgänglighet så att de bättre speglar små företags verklighet.

Färdskrivare

EU-reglerna om färdskrivare innehåller vissa undantag, exempelvis för fordon under vissa viktgränser och för särskilda typer av transporter. Samtidigt finns utrymme för nationell anpassning av administrativa krav och kontrollrutiner.

Företagarna anser att Sverige i större utsträckning ska använda detta utrymme för att förenkla hanteringen för små företag.

Krav kopplade till färdskrivare innebär både kostnader och administrativt arbete. För små företag kan investeringar i ny teknik och löpande hantering vara särskilt betungande.

Företagarna föreslår följande författningsändringar

Inför möjlighet till undantag eller förenklade krav för företag med begränsad körning.

Inför stöd och/eller övergångsbestämmelser vid införande av ny teknik (t.ex. smarta färdskrivare).

Förläng intervall för vissa administrativa moment, såsom nedladdning av data, för små företag där risknivån är låg.

I linje med tidigare synpunkter från näringslivet

Företagarna noterar att liknande synpunkter har framförts i tidigare remissvar från näringslivs- och arbetsgivarorganisationer.

Det gäller särskilt, behovet av regelförenkling, minskad administrativ börda, vikten av konkurrensneutralitet, betydelsen av en förutsägbar och enhetlig tillsyn. Företagarna delar dessa bedömningar.

Konsekvenser för små företag

Ett alltför komplext och administrativt betungande regelverk riskerar att få negativa konsekvenser för små företag genom ökade kostnader, minskad effektivitet, sämre möjligheter att växa och anställa.

Regelverkets utformning får därmed direkt betydelse för företagsklimatet och konkurrensen.

Avslutande synpunkter

Företagarna efterlyser ett regelverk som kombinerar hög trafiksäkerhet med rimliga administrativa krav. För att uppnå detta krävs en tydligare anpassning till små företags förutsättningar. Ett mer proportionerligt och användarvänligt regelverk skulle bidra till både ökad efterlevnad och bättre villkor för företagandet.

Företagarna står gärna till förfogande för fortsatt dialog i frågan.

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef

Lise-Lotte Argulander
Näringspolitisk expert